

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 12C/152/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3109217982
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2010
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Knociková
ECLI:

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Trenčíne samosudkyňou JUDr. Juditou Knocikovou v právnej veci navrhovateľa M. T., M. N. X., XXX. XX. T., IČO XX. XXX. XXX., zastúpeného A. K. JUDr. D. B., s.r.o., P. XX., T., IČO XX. XXX. XXX. proti odporcovi 1/ MUDr. V. D., bytom T., K.. J. XX., zastúpeného JUDr. J. L., advokátom so sídlom v T., N.. S.. A. XX. o vzájomnom návrhu odporcu 1/ o určenie, že navrhovateľ nie je vlastníkom nehnuteľnosti titulom vydržania s prísl. takto

rozhodol:

Určuje sa, že navrhovateľ nie je vlastníkom nehnuteľnosti vedenej na S. K. T. zapísanej na LV č. 9559 pre k.ú. T. ako pozemok - parcela registra "C" evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 141/7 - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 477 m² titulom vydržania.

Odporcovi 1/ sa neprisúva náhrada trov konania.

odôvodnenie:

Konanie v tejto veci začalo na návrh navrhovateľa, ktorý sa proti odporcovi 1/ a pôvodným odporcom 2/ až 4/ domáhal určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, a to pozemku C-KN parc. č. 141/7 - zastavané plochy a nádvoria s výmerou 477m², zapísaného na LV č. 9559 pre k.ú. T. titulom vydržania. V návrhu uviedol, že Okresný súd Trenčín v konaní sp. zn. 12C/172/2007 určil, že predmetná nehnuteľnosť patrí v podiele 2/4-iny do dedičstva po K. D., rod. K., v podiele 1/4 do dedičstva po MUDr. V. D. staršom a v podiele 1/4-iny do vlastníctva odporkyne 4/ E. K., rod. D., t.j. právnym predchodcom odporcu 1/ a zároveň určil, že navrhovateľ má pohľadávku do dedičstva 2.380,-Sk, 1.190,- Sk a voči odporkyňi 4/ vo výške 1.190,-Sk na základe vyslovenia neplatnosti dvoch kúpnych zmlúv zo dňa 14.4.1983 a 26.10.1984, na základe ktorých nadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti. Jeho odvolanie proti tomuto prvostupňovému rozhodnutiu bolo odvolacím súdom odmietnuté ako podané oneskorene. Z dôvodu, že odvolací súd sa nezaoberal otázkou vydržania jeho vlastníckeho práva, podal tento nový žalobný návrh. Svoj návrh zdôvodnil tým, že pri nakladaní s predmetnou nehnuteľnosťou bol po celú dobu od 26.10.1984 dobromyseľný v tom, že mu táto patrí. Bol jej oprávneným držiteľom a nakladal s touto ako s vlastnou. Mal záujem o výstavbu školského zariadenia na danom pozemku (dnešná parc. č. 141/7 k.ú. T.), k čomu bola zrealizovaná aj projektová dokumentácia a stavebné povolenie pre bývalé M. T. v r. 1984. Neskôr v roku 2006 zadal vypracovať projektovú dokumentáciu na vyhotovenie parkovacej plochy na danom území. Od realizácie projektu sa však upustilo pre nedostatok finančných zdrojov.

Krátko po podaní návrhu navrhovateľ zbral návrh späť v celom rozsahu a pôvodní odporcovia 1/ až 4/ podali vzájomný návrh proti navrhovateľovi o určenie nesplnenia podmienok na vydržanie vlastníckeho práva navrhovateľom. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. augusta 2009 č.k.

12C/152/2009-24 bolo konanie o návrhu navrhovateľa zastavené a predmetom konania zostal len vzájomný žalobný návrh pôvodných odporcov 1/ až 4/ proti navrhovateľovi.

Pôvodní odporcovia 1/ až 4/ vo vzájomnom návrhu uviedli, že zistili, že v krátkom časovom slede bola zo strany navrhovateľa proti nim opakovane podaná rovnaká žaloba o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti titulom vydržania. Tieto žaloby navrhovateľa považovali po skutkovej i právnej stránke za celkom nereálne a nepodložené. Naliehavý právny záujem svojej vzájomnej žaloby podľa § 80 písm. c/ O.s.p. odôvodnili tým, že opakovane podávané žaloby zo strany navrhovateľa bez právneho základu vytvárajú pre odporcov 1/ až 4/ stav značnej právnej neistoty vo vlastníctve predmetného pozemku, pričom odporcovia 1/ až 4/ chcú po dlhých rokoch sústavných ňaťahovaní sa s navrhovateľom o získanie pozemku aj vo svoj prospech využiť a chcú mať stav právnej istoty.

Podľa nich ide v tejto veci o osobitný prípad z dôvodu, že navrhovateľ je osobitným subjektom, u ktorého dochádza v určitých rokoch k zmene vedenia. Odporca 1/ by chcel mať záruku, že keď na predmetnom pozemku začne stavať, vloží investície, nebude podaná opätovne nová žaloba. Jediné takýmto súdnym rozhodnutím bude mať právnu istotu, že jeho vlastnícke právo nemôže byť narušené, pretože iný právny titul pre navrhovateľa neexistuje na domáhanie sa vlastníckeho práva. Odporcovia 1/ až 4/ ďalej vo vzájomnom návrhu k samotnému titulu vydržania vlastníckeho práva navrhovateľom uviedli, že navrhovateľ ako samostatný samosprávny územný celok S. R., ktorý vznikol ako právnická osoba až na základe zák. č. 369/1990 Zb. spôsobom upraveným v tomto predpise až dňom 23.11.1990 (§ 32 zák. č. 369/1990 Zb. + uznesenie predsedníctva SNR o vyhlásení volieb do orgánov samosprávy obcí SR) nemohol od roku 1984 vydržovať vlastnícke právo k predmetnému pozemku, keďže ako právny subjekt vznikol až dňom 23.11.1990. Navyše až podľa právnej úpravy § 2 zák. č. 138/1991 Zb., ktorý nadobudol účinnosť dňom 1.5.1991, mohlo dôjsť v následnom období k delimitácii majetku bývalého československého štátu spravovaného M. a M. na jednotlivé obce, na území ktorých sa príslušný majetok nachádzal. Až po príslušnej delimitácii by mohol navrhovateľ hovoriť o držbe predmetného pozemku. Zároveň by však nemohlo ísť o dobromyseľnú držbu s ohľadom na súdne konanie, na ktoré poukázal sám navrhovateľ v žalobe, a to vec sp.zn. 7C/1354/93 Okresného súdu Trenčín, ale aj na ďalšie, na ktoré nepoukázal, a to vec Okresného súdu Trenčín sp.zn. 7C/375/92 ako aj na vzájomnú písomnú korešpondenciu prebiehajúcu medzi účastníkmi až do podania žaloby vo veci Okresného súdu Trenčín sp.zn. 12C/172/2007. Okrem toho podľa právnej úpravy platnej do 1.1.1992 vydržanie vlastníckeho práva k akejkoľvek veci prichádzalo do úvahy len občanom podľa znenia ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.1991 a pod pojem občan nie je možné zahrnúť žiadnu právnickú osobu a teda ani navrhovateľa, ktorý sa stal právnickou osobou dňom 23.11.1990. Navrhovateľ nepreukázal vznik právnej skutočnosti, od ktorej by odvodzoval svoju dobromyseľnosť v držbe príslušného pozemku. Odporcovia 1/ až 4/ nežiadali náhradu trov konania.

Pred prvým pojednávaním odporcovia 2/ až 4/ zobrali svoj vzájomný návrh späť z dôvodu, že výlučným vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti sa stal len odporca 1/ a súd konanie v tejto časti zastavil.

Navrhovateľ k vzájomnému návrhu odporcov uviedol, že svoj pôvodný návrh zobral späť, nakoľko dospel k rovnakému právnemu názoru ako vo svojom vzájomnom návrhu prezentujú odporcovia, teda že podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním neboli naplnené. Týmto späťvzatím už fakticky neexistuje spor o právo a podľa neho neexistuje naliehavý právny záujem na strane odporcov na vzájomnom návrhu podľa § 80 písm. c/ O.s.p. Navrhovateľ tvrdil, že u odporcov po späťvzatí pôvodnej žaloby navrhovateľom neexistuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je ohrozením právneho postavenia. Právne postavenie odporcov nie je v žiadnom smere ohrozené a ani prípadným výrokom súdu sa v žiadnom smere nezmení. Žiadal vzájomný návrh odporcov zamietnuť. Náhradu trov konania nežiadal.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením spisov tunajšieho súdu 12C/114/2009, 12C/172/2007, 7C/1354/93, 7C/375/92, listov vlastníctva, kolaudačným rozhodnutím, územným rozhodnutím, výkresom projektovej dokumentácie z r. 2006, stanoviskom M. m.r.o. T. z r. 2009 a zistil tento skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 17. decembra 2007 č.k. 12C/172/2007-179 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 28.1.2009 č.k. 5Co/32/2008-302, ktorý nadobudol právoplatnosť vo vzťahu k navrhovateľovi dňa 16.1.2008, bolo určené, že predmetná parcela - pozemok CKN parc. č. 141/7 - zastavané plochy a nádvoría s výmerou 477m² patria v podiele 2/4-ina do dedičstva po K. D., rod. K., v podiele 1/4-ina do dedičstva po MUDr. V. D. st. a v podiele 1/4-ina do vlastníctva E. K., rod. D. na základe vyslovenia názoru prvostupňovým súdom, že kúpna zmluva zo dňa 26.10.1984, ktorou predmetnú nehnuteľnosť odkúpil Č. Š. - M. N. V. v T. je neplatná. V tomto konaní prvostupňový i odvolací súd zistili a zároveň uviedli vo svojich rozhodnutiach, že vlastnícke právo kupujúceho - Č. Š. - M. v T. na základe tejto kúpnej zmluvy nebolo zapísané na S. K. T. až do roku 2000-2001 a na liste vlastníctva boli stále uvedení pôvodní vlastníci - predávajúci. V spise bol pripojený LV č. 1995 zo dňa 18.4.1994 s uvedením pôvodných vlastníkov - predávajúcich K. D., rod. K., MUDr.V. D. st. a E. K., rod. D.. Podľa záznamového spisu S. K. T. Z 2011/00 navrhovateľ požiadal správu katastra o zápis vlastníckeho práva k predmetnej parcele iba na základe rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 7C/1354/93 a nového geometrického plánu č. 17905095-084-01, úradne overeného dňa 22.7.2001. Citované rozhodnutie vo vzťahu k ďalšiemu účastníkovi a vo vzťahu k susednej parcele nadobudlo právoplatnosť dňa 23.3.2009.

Dňa 11. júna 2009 navrhovateľ podal návrh na určenie jeho vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti titulom vydržania a tento sa viedol na tunajšom súde po sp.zn. 12C/114/2009. Tento návrh je totožný s návrhom navrhovateľa vedenom v prejednávanej veci tunajšieho súdu sp.zn. 12C/152/2009. Dňa 26. júna 2009 navrhovateľ zobral späť v celom rozsahu návrh konania sp.zn. 12C/114/2009 bez uvedenia dôvodu a súd toto konanie zastavil uznesením zo dňa 3. júla 2009 č.k. 12C/114/2009-21. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28. júla 2009.

Dňa 12. augusta 2009 podal navrhovateľ opätovne druhý raz totožný návrh na určenie jeho vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti titulom vydržania ako v konaní sp.zn. 12C/114/2009. Tento návrh bol vedený pod sp.zn. 12C/152/2009, teda v tomto prejednávanom spore. Dňa 14. augusta 2009 navrhovateľ zobral návrh späť bez uvedenia dôvodu. Následne na to odporcovia podali vzájomný návrh dňa 21.8.2009 (po nahliadnutí do spisu dňa 20.8.2009). Uznesením zo dňa 28. augusta 2009 č.k. 12C/152/2009-24 bolo konanie o návrhu navrhovateľa proti odporcom zastavené a predmetom sporu zostal len vzájomný návrh pôvodných odporcov 1/ až 4/ zo dňa 21.8.2009. Na základe späťvzatia vzájomného návrhu pôvodnými odporcami 2/ až 4/ pre prevod vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti len u odporcu 1/, bolo konanie v časti o vzájomnom návrhu odporcov 2/ až 4/ zastavené uznesením tunajšieho súdu zo dňa 21. apríla 2010 č.k. 12C/152/2009-42 a predmetom sporu zostal len vzájomný návrh odporcu 1/ proti navrhovateľovi.

Súd v prvom rade skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu odporcu 1/ na jeho vzájomnom návrhu podľa § 80 písm. c/ O.s.p.

Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa samotného znenia citovaného ustanovenia môže ísť o kladný alebo záporný určovací rozsudok za podmienky existencie naliehavého právneho záujmu. O naliehavý právny záujem ide podľa ustálenej judikatúry vtedy, ak dôjde na strane vlastníka nehnuteľnosti vyhovením jeho žalobnému návrhu k priaznivému ovplyvneniu jeho právneho postavenia (NS SR 1Cdo 69/2003, NS SR 3 MCdo 7/2006, NS SR 2MCdo 20/2007), ďalej ak sa rozhodnutím vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu a tým sa predíde prípadným ďalším žalobám (ZSP 40/96 z. 4), ak sa návrhom vyrieši celý obsah sporného právneho vzťahu účastníkov (ZSP 3/98 z. 1 - NS SR 3Cdo 137/96), ďalej tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, aj v prípade, že ide len o púhu výhražku neoprávneným zásahom, tam, kde by sa bez tohto určenia žalobcom právne postavenie stalo neistým (R 17/1972). Neistota v právnom postavení subjektu zakladá tiež popieranie práva, a to aj v prípade, že objektívne je toto popieranie práva nedôvodné (NS ČR 22Cdo 2162/99-SR 5/2001).

Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky práva majetkové s výnimkou vlastníckeho.

Súd bol názoru, že odporcovia majú naliehavý právny záujem na vzájomnom návrhu na určenie, že navrhovateľ nie je vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti titulom vydržania z dôvodu, že bez tejto žaloby by bolo ich právne postavenie neisté. Táto neistota spočíva v tom, že navrhovateľ môže vzhľadom na § 100 ods. 2 a § 134 ods. 1 (nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním) Občianskeho zákonníka kedykoľvek podať ďalšiu i totožnú žalobu na určenie jeho vlastníckeho práva titulom vydržania bez ohľadu na dôvodnosť takejto žaloby a jednak aj z dôvodu, že navrhovateľ je osobitným právnym subjektom, u ktorého dochádza v určitých časových obdobiach k zmene vedenia a tým pádom môže dôjsť i k zmene názorov postojov, plánov, predstávám. Navrhovateľ by sa mohol odporcom aj bez podania žaloby kedykoľvek slovne vyhrážať podaním takejto žaloby za účelom dosiahnutia určitého zámeru. Takáto právna neistota by vzbudzovala u odporcov pocit neistoty pri užívaní a investovaní do predmetného pozemku (teda stavby na pozemku), čo by obmedzovalo ich slobodné nakladanie s pozemkom. Zároveň sa touto žalobou posilní právne postavenie odporcov resp. priaznivo ovplyvní ich právne postavenie tým, že sa nebudú musieť obávať v budúcnosti, minimálne počas desaťročnej vydržacej doby od právoplatnosti rozhodnutia sp.zn. 12C/172/2007 - 23.3.2009, ďalších súdnych sporov vedených zo strany navrhovateľa a zároveň sa tomuto kroku navrhovateľa predíde. Súčasne sa touto žalobou vyrieši celý obsah sporného právneho vzťahu účastníkov - vlastnícke právo k predmetnému pozemku, pretože už neexistuje ďalší právny titul.

Po kladnom vyriešení otázky existencie naliehavého právneho záujmu odporcov na vzájomnom žalobnom návrhu súd ďalej skúmal samotný vzájomný návrh, teda či navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti titulom vydržania.

Podľa § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 135 a) ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.1991 (v znení zákona č. 131/1982 Zb. účinného od 1.4.1983) vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva, sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132a) ods. 1) nehnuteľnú vec po dobu desať rokov.

Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí do vlastníctva obcí prechádzajú z majetku S. R. veci, okrem hnutelností patriacich orgánom miestnej štátnej správy, ku ktorým patrilo ku dňu účinnosti osobitného podpisu (zák. č. 369/1990Zb. - 24.11.1990) právo hospodárenia národným výborom, na území ktorých sa nachádzajú.

Podľa § 14 ods. 4 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí obce, mestá, mestské časti a organizácie založené alebo zriadené obcou sú povinné podať do 12 mesiacov od účinnosti tohto zákona (t.j. 1.5.1991 + 12 mesiacov) návrh na zápis do evidencie nehnuteľností.

Podľa § 14 ods. 1 zák. č. 138/1991 Zb. o prechode vlastníctva vecí, postúpené majetkových práv a záväzkov sú povinné spísať odovzdávajúce a nadobúdajúce právnické osoby písomné protokoly.

Podľa § 14 ods. 2 zák. č. 138/1991 Zb. zápis prechodu vlastníckeho práva štátu na obec vykonávajú príslušné strediská geodézie (terajšie správy katastra) na základe zoznamov potvrdených orgánom miestnej štátnej správy a obecným zastupiteľstvom.

Z uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že navrhovateľ sa nesprával vo vzťahu k predmetnej nehnuteľnosti ako jej vlastník a nepostupoval podľa zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. O zápis predmetnej nehnuteľnosti do jeho vlastníctva požiadal iným spôsobom ako bol zákonom upravený postup v § 14 zák. č. 138/1991 Zb. a to až v roku 2000 s pripojením nového geometrického

plánu úradne overeného dňa 22.7.2001. Z tohto vyplýva, že navrhovateľ by najskôr od roku 2000 mohol hovoriť o začiatku svojej vydržacej 10-ročnej lehoty za podmienky splnenia ďalších zákonných požiadaviek § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Uvedená 10-ročná lehota však do podania žaloby odporcami dňa 29.10.2007 na určenie ich vlastníckeho práva v konaní tunajšieho súdu sp.zn. 12C 172/2007, neuplynula.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ nemohol nadobudnúť vlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti vydržaním, preto súd vzájomnému návrhu odporcu v plnom rozsahu vyhovel. V priebehu konania aj samotný navrhovateľ uznal dôvody uvedené vo vzájomnom návrhu odporcov.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. súd úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov konania proti neúspešnému navrhovateľovi, pretože žiadnu nežiadal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum, v počte 2 rovnopisov) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. (§ 42 O.s.p.).

Odvolanie proti tomuto rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- rozhodoval vylúčený sudca,
- súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 221 ods. 1 O. s. p.).